

Citiți lecția din manual: *Studiu de caz: Catedrale și universități.*

Studiu de caz: Catedrale și universități

1. Definiții

Navă (sau naos) = încăperea principală a unei biserici, situată între pronaos și cor.

Scolastică = metodă de gândire utilizată în universitățile medievale din Europa Occidentală, care a folosit logica în analiza operelor unor autori antici și subordonarea filosofiei față de teologie.

2. Catedrale

- pe parcursul Evului Mediu, ca expresie a dezvoltării civilizației creștine europene, au apărut în orașe catedralele, biserici de dimensiuni mari, în care slujba a fost efectuată de un cleric de rang înalt (episcop sau arhiepiscop), cu o mare autoritate asupra comunității (rolul central jucat de Biserică în viața societății a reieșit din numărul mare de catedrale construite);

- catedrala a sprijinit școala și cultura, fiind, de asemenea, loc de întâlnire pentru slujbele religioase;

- pentru construcția catedralelor au fost folosite mai multe stiluri arhitectonice:

I. Stilul romanic (secolele XI-XII): prezența arcului rotund, moștenit de la romani. Caracteristici: plan în formă de cruce, înălțime medie, ziduri masive, coloane groase, ferestre de dimensiuni mici, împărțirea construcției în trei **nave** (una principală și două laterale) și unirea coloanelor care despart aceste săli prin arce rotunde, pe care se sprijină bolta semicirculară. Construcții reprezentative: Notre-Dame La Grande din Poitiers (Franța) și cea din Worms (Germania).

II. Stilul gotic (secolele XII-XIV): prezența arcului frânt (ogiva), împrumutat de la musulmani, și o ornamentație mult mai bogată (decorațiuni cu povești biblice, cu rol educativ). Caracteristici: plan în formă de cruce, înălțime mare (peste 100 m), ziduri mai subțiri, aparent fragile, cu arce butante (de susținere) și contraforți (stâlpi de susținere), ferestre de dimensiuni mari, ornate cu vitralii (bucăți de sticlă colorată) și rozase (ferestre circulare de mari dimensiuni), împărțirea construcției în trei nave (una principală și două laterale) și unirea coloanelor care despart aceste săli prin arce frânte, pe care se sprijină bolți suprapuse și fleșe (turnuri ascuțite). Construcții reprezentative: Notre-Dame din Paris (Franța), Westminster Abbey (Regatul Unit) și Domurile din Koln (Germania) și Milano (Italia).

III. Stilul bizantin (secolele IV-XV): a fost răspândit în Țările Române (Țara Românească și Moldova), Rusia, Serbia și Bulgaria. Caracteristici: prezența arcului rotund și a cupolei deasupra navei. Construcții reprezentative: Sfânta Sofia (Turcia).

3. Universități

- secolele XI-XIII - Europa a cunoscut o perioadă de expansiune și prosperitate: comerțul a luat avânt, iar orașele s-au dezvoltat, burghezia fiind interesată de dezvoltarea unei forme de educație superioară care să asigure oameni pregătiți pentru diferite profesii (contabili, avocați, juriști, medici și arhitecți) ⇒ apariția universităților;

- școlile întreținute de biserici și mănăstiri au stat la originea apariției universităților medievale, asociații ale profesorilor și studenților, alcătuite din mai multe facultăți, în cadrul cărora s-au studiat cele șapte arte liberale (gramatică, retorică, logică, aritmetică, geometrie, astronomie și muzică), alături de teologie, filosofie antică, medicină și științele juridice, pentru predare fiind folosită metoda **scolastică** (cel mai mare susținător a fost Pierre Abelard, autorul lucrării „*Etica*”);

- în cadrul unei lecții profesorul (un preot sau călugăr, ale căror cunoștințe și autoritate nu au putut fi puse la îndoială) a afișat sau a citit un text și a pus întrebări studenților (cu vârste cuprinse între 14 și 20 de ani, au locuit în universitate);

- în Evul Mediu, cele mai vechi universități europene au fost următoarele: Bologna (1088), Paris (1150), Oxford (1167), Heidelberg (1196), Salamanca (1218) și Padova (1222).

Pentru o mai bună înțelegere a subiectului studiat vizionați următoarele videoclipuri:

<https://www.youtube.com/watch?v=Xkyyug5kd80>

<https://www.youtube.com/watch?v=G94jFWH8NSM>

<https://www.youtube.com/watch?v=xUfuakrYZOk>

Fișă de lucru: Studiu de caz: Catedrale și universități

Citiți cu atenție textul de mai jos, apoi răspundeți cerințelor:

„În ce privește Facultatea de Arte, care constituie temeiul celorlalte hotărâm: ca aspiranții la bacalaureat și la licență să fie obligați să poarte, când se duc la școală, roba pentru cursuri (...) ca învățăceii ce asistă la cursurile numitei Facultăți să se așeze pe pământ în fața dascălilor lor, și nu pe bănci sau scaune (...) pentru ca tinerii să fie feriți de orice prilej de vanitate (ambiiție).”

(Reforma Regulamentului de funcționare a Universității din Paris)

1. Menționați, pe baza textului, două dintre regulile Universității din Paris.

2. Comparați normele din text cu regulile existente în clasa voastră.

ȘCOALA COOL
EDUCAȚIE PRIN CONȚINUT

BIBLIOGRAFIE:

1. Dumitrescu, Doru, Manea, Mihai, *Mic dicționar enciclopedic de termeni istorici*, Editura Meronia, București, 2008.
2. Ghețău, Gheorghe Florin, Ghețău, Olenca Georgiana, *Istorie: Manual pentru clasa a V-a*, Editura Aramis, București, 2022.
3. Ochescu, Maria, Oane, Sorin, *Istorie: Manual pentru clasa a V-a*, Editura Art Klett, București, 2022.
4. Aichimoaie, Adrian Ilie, Boșcodeală, Felicia Elena, Diaconu, Maria Aurelia, Diță, Ion Nicolae, *Istorie: Manual pentru clasa a V-a*, Editura Booklet, București, 2022.
5. Stoica, Stan, Becheru, Dragoș Sebastian, Bartic, Marcel, *Istorie: Manual pentru clasa a V-a*, Editura CD Press, București, 2022.
6. Rotundu, Elvira, Tomescu-Stachie, Carmen, *Istorie: Manual pentru clasa a V-a*, Editura Corint Logistic, București, 2022.
7. Băluțoiu, Valentin, Grecu, Maria, *Istorie: Manual pentru clasa a V-a*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2022.
8. Stan, Magda, *Istorie: Manual pentru clasa a V-a*, Editura Litera, București, 2022.
9. Berstein, Serge, Milza, Pierre, *Istoria Europei*, Editura Institutul European, Iași, 1998.
10. Minois, Georges, *Istoria Evului Mediu: o mie de ani de splendoare și ticăloșie*, Editura Nemira, București, 2021.
11. Le Goff, Jacques, *Evul Mediu și nașterea Europei*, Editura Polirom, Iași, 2005.

